

de Olifant

Ledenmagazine van D66 Amsterdam, december 2008

In dit nummer:

Kandidaten
voorzitter
verkiezingen

Economische
& financiële
crisis (2x)

Wat D66
kan leren
van Obama

De commissie
economie van
D66 A'dam

Vleestax?
Slecht idee

Open brief
aan Mark
Rutte

Van de redactie

Optimisme is mooi. Verandering is prima. Barack Obama heeft er een heel land mee veroverd, de wereld ligt te wachten. Maar zoals Rita Verdonk kan vertellen, peilingen zijn peilingen. Het is daarom zorgwekkend om zo vaak te horen dat 'we er goed voorstaan', dat 'we electoraal goed gaan'. We moeten niet te optimistisch worden, dat werkt alleen tegen je. Virtuele standen tellen niet. Dat kunnen we van Hillary leren. In dit nummer onder meer een artikel over wat we van Obama kunnen opsteken. Er kan ook veel veranderen in betrekkelijk korte tijd. Hoewel de financiële problemen al meer dan een jaar ziekten (sommigen zouden zeggen al een paar jaar, maar dat is al te gemakkelijk achteraf praten) barstte de bom pas goed op 15 september, toen Lehman Brothers

omviel. Economie zal belangrijker zijn dan we pak weg een jaar geleden dachten. Ook daarvoor aandacht in deze Olifant. Over verandering gesproken: donderdag 11 december kiezen we een nieuwe voorzitter. In dit nummer portretten van beide kandidaten. Laat u inspireren en kom naar de ALV, om 20.00 in Pakhuis de Zwijger. Piet Heinkade 179. Om nog voor deze verkiezingen op het scherm te staan, hebben we deze Olifant sneller dan gebruikelijk geredigeerd. Daardoor zijn er vast wat foutjes blijven staan. Sorry. Wel hebben we de leesbaarheid hopelijk vergroot door per halve pagina op te maken. Als u uw Adobe op 130 procent zet, dan zou u met page down gewoon per halve pagina kunnen scrollen. Zelf een artikel schrijven? Schroom niet. Dit is het ledenblad. Stuur een stuk op.

Leesbaarheid

Op veler verzoek hebben we de pagina's zo ingedeeld dat ze gemakkelijker te lezen zijn. Met page down kunt u steeds de halve pagina zien en dan naar de volgende helft overgaan. Misschien moet u even proberen welke pagina percentage dit optimaal doet. Bij mijn scherm is het 130 procent. Dit kunt u boven in uw Adobe Reader instellen. U kunt natuurlijk ook de Olifant uitprinten, gewoon op A-4 formaat.

Inhoud

3 Actueel:	Wat D66 kan leren van Barack Obama
5 Achtergrond:	De Economische commissie van D66 in Amsterdam
8 Opinie:	Vleestax is niet werkbaar
9 Europese campagne:	Open brief van Gerhard Mulder aan aan Mark Rutte
11 Economische crisis:	Buzzword is nu toezicht
14 Economische crisis:	Speculeren over de crisis
15 Discussie:	Reactie op debat Richtingwijzers PPC
18 Afdeling:	Portretten kandidaten voorzitterschap afdeling
20 Gemeenteraad:	Het leven van een duo lid
21 Colofon	

ACTUEEL

Wat D66 kan leren van Barack Obama

Zowat iedereen werd enthousiast van Barack Obama, zijn campagne en zijn overwinning. Maar kunnen we er ook wat van leren voor onze eigen politieke praktijk? Vijf lessen voor D66.

Door Frans Verhagen

De campagne van Barack Obama heeft geïnspireerd en gestimuleerd. Ook bij ons heeft vrijwel iedere politicus of politieke partij er wel iets van zijn gading in gevonden. Dat is niet altijd terecht want een persoonsgerichte campagne zoals die in de VS noodzakelijk

is, past in Nederland vaak niet. Wij kiezen lijsten, weliswaar met een lijsttrekker, maar uiteindelijk gaat het om een fractie, een afgewogen geheel van mensen en ervaringen. En daarna moet er ook nog eens onderhandeld worden op een manier die in Amerika niet gebruikelijk is. Niet alles is dus direct van toepassing zoals Kay van der

Lees nog eens de laatste vier congres toespraken van Nederlandse toppolitici, inclusief die van onze eigen aanvoerders. U zult merken dat ze buitengewoon veel energie besteden aan het vertellen wat anderen niet goed doen. Een zure soundbite wordt als succes gezien. Dat is kortzichtig, gemakzuchtig en werkt niet.

Les twee.

Zorg dat wat je vertelt past in een onderliggend verhaal. Dat verhaal is het belangrijkste van een campagne. Je moet steeds inpluggen op een stroom die al aanwezig is – in Obama's geval de wens tot verandering. Dat betekent dat je veel meer werk moet steken in het scheppen van die onderstroom en dat dat je

ergens voor moet staan. In ons geval moeten kiezers er steeds eraan herinnerd worden wat de essentie is van onze partij en dat deze boodschap daar zo in past. D66 heeft op dat terrein nog wel

Linden zo mooi kan vertellen aan Amsterdamse studenten. Maar er valt wel degelijk wat te leren.

Les één.

Houdt je boodschap positief, altijd en onder alle omstandigheden. Obama is daar nooit een strobreed van afgeweken en het heeft hem kracht gegeven. Ook toen de opkomst van Sarah Palin ouderwetse Democraten verleide tot oproepen om negatief te gaan bleef Obama bij zijn stijl. Als je positieve boodschappen als uitgangspunt neemt wil dat nog niet zeggen dat je geen negatieve commercials mag maken. Alleen moeten die altijd inhoudelijk zijn en niet op karakter gericht. Kan dat in Nederland? Natuurlijk.

wat te leren. Het hoeft geen beginselprogramma te zijn maar het is wel plezierig als we in een paar zinnen kunnen vertellen waar we voor staan. En dat moet meer zijn dan dat cliché van het redelijk alternatief, graag.

Les drie.

Ook als de kandidaat in het middelpunt staat moet je een meta-verhaal hebben. Nu is die persoonlijke aandacht sterker in de VS dan bij ons en dat zal ook zo blijven; sterker: ik denk dat ideologie een comeback zal maken. Maar juist bij D66 zouden we moeten weten dat we geen lange termijn kracht hebben als er geen groter verhaal is. Alexander Pechtold is een uitstekend parlementariër en als

je mensen op straat vraagt waar D66 voor staat zullen ze hem meteen noemen. Maar dat is niet voldoende. Er moet een verhaal zijn dat boven Pechtold uit gaat, zoals in Amerika een verhaal bestond dat Obama oversteeg – al paste hij er uitstekend in.

Les vier.

Effectief gebruik van het internet was natuurlijk een van de sterkste punten van Obama's campagne. Ik weet niet of de technieken om fondsen te werven ook in Nederland zouden werken. We kunnen het proberen. Waarom ook niet? De kosten zijn laag. Maar wel denk ik dat een ander facet wel degelijk bruikbaar is. Via het internet kun je veel meer mensen deel maken

van je campagne dan alleen leden en partijgetrouwen. Laat mensen dingen rondsturen die ze interessant vinden, video's, statements, press releases en

Sta voor je boodschap in plaats van anderen af te kammen

dergelijke, en je hebt een heel nieuw netwerk van supporters. Vereiste is natuurlijk wel dat je materiaal is toegesneden op doorsturen en snelle consumptie maar dat is een uitvoeringsprobleem. Obama heeft bewezen dat het medium uiterst bruikbaar is. Veel meer dan de Democraten in Amerika is bij ons een partij een club. Clubs hebben iets nodig dat clubgevoel geeft, een club-

blad, een clublied, iets dat mensen motiveert en inspireert. Daarvoor is het internet een ideaal middel. Maak D66 een community. Eerst de leden, vervolgens de kiezers.

Les vijf.

Voer geen campagne met pragmatisme als ideaal. Pragmatisme is een methode om te besturen en is dan noodzakelijk en onvermijdelijk. Maar je moet er geen mensen mee proberen te inspireren, dat is dodelijk. Kijk naar Obama. Hij voerde campagne op brede, stimulerende doelstellingen. Dat hij in de praktijk open staat voor alles wat er verder gebeurt, spreekt haast voor zich, want ook dat was een kwaliteit die hij aan-

(Advertentie)

bood. Het leverde hem de overwinning op. Sindsdien heeft de president elect laten zien wat echt pragmatisme betekent: je omringen met de beste mensen, hun ideeën opzuigen, die toetsen aan je eigen uitgangspunten en de weerbarstige werkelijkheid en dan het best mogelijke beleid neerzetten. Dat is pragmatisme, uitgevoerd met superieur zelfvertrouwen en de kracht van een flinke overwinning. Zo moeten wij het ook doen. Pragmatisme is onze methode niet ons doel. Ik heb het heel wat mensen horen fluisteren: eigenlijk is Obama een D66'er. Ze hebben het verkeerd om. De ware D66'er zou vooral zo moeten zijn als Obama.

Frans Verhagen

(bijna) Alles wat je altijd wilde weten

**President Obama
in een notendop**

GEHEEL
GEACTUALISEERD

Uitgeverij Bert Bakker

Het complete boek over president Obama, biografie en analyse wat we van hem kunnen verwachten

Uitgeverij Bert Bakker
9,95 Euro
ISBN 9789035134201

ACHTERGROND

De Commissie Economie, D66 denktank voor Amsterdam

De Commissie Economie van D66 geeft gevraagd en ongevraagd advies aan alle fracties van D66 die actief zijn in Amsterdam. Ook ontwikkelt de Commissie een toekomstvisie op Amsterdam, die de stad een eigen identiteit geeft en stevig verankert in het wereldwijde sociaal economische krachtenveld.

Door Sandra de Vries

Zo stelde de Commissie een marktnotitie op die leidde tot een stedelijk initiatiefvoorstel van Petra Hoogerwerf, dat grotendeels door het college is overgenomen. In de notitie benadrukte de Commissie het belang van markten voor de sociale en economische

tigde en vaak tegenstrijdige belangen. Een woonmarkt, die wel bepalend is voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de stad. Waar kunnen studenten zich vestigen? Is de stad nog wel aantrekkelijk voor buitenlandse bedrijven en hun werknemers? Kunnen kunstenaars en creatieve ondernemers nog wel hun stekkie vinden? Deze en veel andere vragen komen geregeld aan de orde in de gemeenteraad. Als verzameling meelezers en meedenkers vormt de werkgroep een klankbord voor de fractie in dit gevoelige dossier.

Huurwoningen

Een belangrijk punt van aandacht is de door de PvdA voorgestelde maatregel om de

samenhang in de stad. Een markt zorgt voor levendigheid, is een broedplaats voor ondernemerstalent en is voor creatieve kenniswerkers een belangrijke voorwaarde om zich in een stad te vestigen. Buren ontmoeten er elkaar. Kern van de nota is een pleidooi voor gecoördineerd ste-

huren van mensen met hogere inkomens die nog in een sociale huurwoning wonen te verhogen. De woningcorporaties steunen dit plan, maar vinden de huurbelasting niet

het goede middel. Zij stellen een "huur op maat"-systeem voor, wat neerkomt op een huurkorting van de marktconforme huur. De woonbond daarentegen verwacht dat deze maatregelen ingewikkeld en omslachtig zullen uitpakken

delijk beleid ten aanzien van markten. Daarmee kunnen nieuwe markten opkomen in buurten die zich ontwikkelen (IJburg) of bestaande markten zich specialiseren op een bepaald thema. Een stedelijke marktregisseur kan kennis van de ene markt naar de andere markt brengen en er zo voor zorgen dat het beleid van de verschillende stadsdelen goed op elkaar wordt afgestemd. Door deze nota heeft D66 bewezen ook in de oppositie haar invloed te kunnen laten gelden. Bovendien is de partij daardoor ook zichtbaar geworden bij de marktkoepelingen en -bezoekers.

Huisvestingsdossier

Amsterdam kent een bijzonder woonmarkt met veel geves-

en vraagt zich af of ze niet meer problemen genereren dan oplossen. Bovendien voorziet de bond dat bij invoering van dit systeem de huren gaan verdubbelen. De Economische Commissie is het hier in die zin mee eens dat zij ook vindt dat het huidige stelsel van huurwoningpunten en huurtoeslag (op internet te vinden, maar al 10 jaar niet bijgewerkt) ingewikkeld en omslachtig is en zoekt mee naar fundamentele en transparante oplossingen.

Foodcenter

Tussen de stadsdelen Westerpark en Bos & Lommer ligt het bedrijventerrein waar groothandelsbedrijven het Midden- en Kleinbedrijf in de horeca en foodindustrie

bedienen. Een sector waar veel ruimte voor opslag en vervoer nodig is. Het huidige Foodcenter is dan ook uit zijn jas gegroeid. Ter ondersteuning van de fracties in de betrokken stadsdelen zet de werkgroep economie een aantal opties op een rij voor een verhuizing van het Foodcenter. Waar kan het naar toe verhuizen (Westelijk havenge-

bied), wat zijn de gevolgen voor de verbindingen met de MKB-ers in de stad (vervoer over water?) en wat gaat er met het achterblijvende ter-

in de stad. Er zijn hoofdkantoren van nationaal opererende NGO's (b.v. Humanitas). Tot slot kent Amsterdam ook vele vestigingen van internationale NGO's. Zij vormen als het ware een rijke, onafhankelijke en kritische en zelfstandig denkende en opererende humuslaag waar het maatschappelijke debat in de stad op gedijt. Al met al een sector die voor samenhang in de samenleving zorgt, veel kennis opbouwt en verspreidt en –last but not least- ook veel Amsterdammers werk verschaft. De werkgroep is momenteel bezig te onderzoeken waar deze organisaties tegenaan lopen in de stad: kunnen zij de huren van de kantoorpanden nog betalen? Waar halen zij hun kennis

rein gebeuren? Vragen waarvoor de werkgroep probeert oplossingsalternatieven aan te dragen, die samenhangen met de ontwikkelingen in de betrokken stadsdelen, maar ook de rest van de stad.

Notitie stadsdelen

De discussie over de stadsdelen is weer losgebarsten in Amsterdam. In het debat wordt vaak gesproken over fuseren en opdelen, maar doorgaans weinig over de taken en bevoegdheden van de verschillende bestuurslagen in Amsterdam. Voor burgers en bedrijven is transparantie van het bestuur en rechtsgelijkheid in de behandeling door het bestuur van groot belang.

vandaan? Hoe verloopt samenwerking met bedrijven, overheid en onderwijsinstellingen? Doel van dit onderzoek is om de sector op de politieke kaart te zetten en te komen tot een gericht programma om deze sector goed te faciliteren, zodat deze een substantiële rol kan spelen, als het gaat om de ontwikkeling van Amsterdam als marktplaats van kennis en creativiteit.

Kennis en creativiteit

Ter voorbereiding van het verkiezingsprogramma voor 2010 ontwikkelt de Commissie Economie een brede visie op Amsterdam. In het kort komt die op het volgende neer: wil Amsterdam zich van een prominente plaats verzekeren in de wereldeconomie, dan zal

Vanuit dat perspectief heeft de werkgroep een notitie geschreven als input voor de discussies binnen D66. Verscheidene fracties hebben deze gebruikt om hun standpunt te bepalen en de werkgroep heeft hiermee de discussie breder getrokken dan alleen de ideale grootte van een bestuurlijke eenheid.

Non Gouvernementele Organisaties (NGO's)

Amsterdam is een stad met vele NGO's in allerlei soorten in maten. Ze hebben met elkaar gemeen dat ze een ideële doelstelling hebben zonder winstoogmerk en niet gebonden zijn aan de overheid. Er zijn pure lokale NGO's, die zich inzetten voor mens, maatschappij en natuur

de stad zich sterk moeten profileren als "netwerkagglomeratie". Dat wil zeggen dat de stad zich bewust ontwikkelt tot middelpunt van een sociaal-economisch netwerk, waar kenniswerkers elkaar ontmoeten, prikkelen en samenwerken. Waar bovendien ondernemers en

De commissie bestaat uit de volgende leden: Hein Bulter, Jeroen Bruggeman, Gustaaf Haan, Peter Jasperse, Ernest van der Linden, Dick van Mourik, Jack van de Nes, Wouter Schaaf, Jaap Stikkelbroeck en Sjoerd Steenbreek. Petra Hoogerwerf (gemeenteraad) en Carlien Roodink (PPC) schuiven regelmatig aan om mee te discussiëren.

bedrijven zich graag vestigen omdat de stad creatief wordt bestuurd en een belangrijk knooppunt is van verschillende internationale netwerken en waar belangstellenden graag komen omdat de stad bruist en een divers en prikkelend cultureel aanbod heeft. Wil Amsterdam zich daadwerkelijk ontwikkelen tot creatieve marktplaats van kennis en cultuur, dan zal de stad zich facilitair sterk moeten profileren. Als marktplaats moet de stad zich verzekerd weten van goede verbindingswegen in de brede zin van het woord, te land, over zee en in de lucht, maar ook virtueel via internet. Dat vergt ondernemingszin en onderhoud. De stad moet ook

zijn intellectuele netwerken ontwikkelen en onderhouden, door zijn universiteiten te ondersteunen en te promoten, door te stimuleren dat er spraakmakende internationale congressen gehouden kunnen worden in goed geoutilleerde en goed bereik-

bare locaties en door zich te profileren als broedplaats voor creatieve denkers en doeners. Daarnaast zal de stad zich moeten inspannen om te zorgen voor sociale cohesie binnen en tussen de generaties

en verschillende (opleidings)groepen.

Marktplaats

Alle Amsterdamse stadsdelen maken in de visie van de Commissie economie uitdrukkelijk deel uit van de marktplaats. Van belang is dan ook dat de stadsdelen en de wijken die zij tot hun gebied rekenen zich bewust zijn van het belang van hun bijdrage aan de netwerkeconomie. Om dit te bewerkstelligen organiseert de Commissie Economie van tijd tot tijd bijeenkomsten met bestuursleden van Amsterdamse D66-afdelingen. Tijdens zo'n sessie wordt aan de aanwezigen gevraagd om de "unique selling points" in

kaart te brengen van de stadsdelen die zij vertegenwoordigen. Dit levert een bonte staalkaart aan sterke punten op, die ingezet kunnen worden bij de komende gemeenteraadsverkiezingen en het ontwikkelen van de marktplaats-visie voor de toekomst.

Sociale onderklasse

De stad beschikt nu al over een aantal sterke punten die verder ontwikkeld kunnen worden. Zo beschikt de stad over een gemiddeld goed opgeleide bevolking, is zij een marktplaats van kennis, heeft ze een sterke juridische en financiële infrastructuur, een breed samengestelde bevolking en staat ze in cultureel opzicht zijn mannetje. Daar

staat tegenover dat "kenniseconomie" geen "unique selling point" meer genoemd kan worden voor de stad, dat economie en leefbaarheid elkaar in de weg zitten, dat de dienstverlenende sector is verzwakt en dat er sprake is van een sociale onderklasse.

Visie

Aan het verkiezingsprogramma voor Amsterdam dat de programmacommissie van D66 Amsterdam op haar website plaatste, is duidelijk te zien dat de visie die de Economische Commissie uitdraagt, leeft binnen heel D66 Amsterdam. Het programma bevat een veelheid aan concrete maatregelen, die ertoe kunnen bijdragen dat heel Amsterdam zich verder kan ontwikkelen

tot de marktplaats van kennis en creativiteit.

Sandra de Vries m.m.v. Peter Jasperse en Dick van Mourik
4 december 2008

OPINIE

Congressen kunnen geen vleestax aannemen

**Door Ingeborg Baltussen
en Erik Heringa**

Tijdens het congres van 8 november jl. in Zwolle stond de motie op de agenda met de titel "Hoog btw-tarief vlees" (PM 88.012). Het platform Duurzame Ontwikkeling had deze motie met de volgende strekking ingediend: de productie van vlees kost onevenredig veel energie, beschikbare grond en grondstoffen en vlees is bovendien niet essentieel in een menselijk dieet. Daarom is vlees een luxeproduct en het verzoek is aan de Tweede

vlees is dat het milieu het zwaarst belast. Bovendien heeft dit soort belastingverhogingen in het verleden nooit tot bewuster consumptiegedrag geleid, of het nu gaat om benzine, sigaretten of verpakkingen. Deze laatste belasting is niet lang geleden ingevoerd. Heeft u geconstateerd dat producenten de verpakkingen hebben aangepast? Bent u bewuster gaan consumeren?

Een ander onmogelijk te negeren element van deze motie is de bestempeling van vlees als luxe, puur vanwege het feit dat het hier volgens de opstellers van de motie geen essentiële levensbehoefte betreft. Hiermee zet je de deur open om elk voedselproduct dat meer is dan het

Kamerfractie om een initiatiefwet in te dienen waarin vleesproducten met het hoge btw-tarief worden belast. In een gesprek met Dirk Zijp,

woordvoerder van het platform, werd duidelijk dat het doel van de motie was om bewustwording te creëren

voedselpakket van de VN als luxe te kwalificeren. M&M's, Hamka's en pepernoten van de Sint zijn immers ook niet essentieel. Wij zijn van mening dat voor alle voedselproducten de lage BTW moet blijven gelden omdat we niet willen dat de overheid zich gaat bemoeien met eenieders individuele invulling van eten en drinken.

Wat ons nog het meest tegen de borst stuit is het feit dat het Landelijk Bestuur zich ten faveure van deze motie heeft uitgesproken. Hoewel de geleerden er nog niet over uit zijn of vlees inderdaad voor iedereen niet-essentieel is, wat nou daadwerkelijk de kosten zijn van productie en wat mogelijke oplossingen voor

voor wat betreft de kosten van vleesproductie en daarmee een bewustere consumptie te bevorderen. Het Landelijk Bestuur adviseerde om deze motie over te nemen, hetgeen betekent dat tenzij vanuit het congres expliciet om behandeling gevraagd wordt de motie zonder discussie wordt aangenomen.

Naar onze mening zou deze motie bij aanneming in de eerste verte haar doel niet bereiken. Ten eerste omdat door deze motie wellicht bewustere consumptie wordt bereikt, maar vooral gericht op prijs en niet op productiekwaliteit. Je kan op je vingers natellen dat hierdoor goedkoper vlees aantrekkelijker wordt, terwijl dit nou juist het

deze brede problematiek zouden zijn meent het Landelijk Bestuur dat ze hier een afgewogen advies over kan geven. Deze motie behelst een dusdanig groot maatschappelijk belang en stelt dusdanig ingrijpende gevolgen voor de basisbeginselen van onze samenleving voor dat wij van mening zijn dat het bestuur zich afzijdig dient te houden. Het congres moet de gelegenheid krijgen een onafhankelijke discussie over dit voorstel te voeren, zonder het risico te lopen dat een dergelijk onderwerp onbesproken blijft. Ethisch maatschappelijke kwesties als deze verdienen overdenking en debat en niet een eenvoudige hamerslag.

EUROPESE CAMPAGNE

Gemiste kans van Groen Rechts Open brief aan Mark Rutte

Amsterdamse D66'er Gerhard Mulder heeft zich gekandideerd voor een plaats op de lijst voor de Europese Verkiezingen. Met een open brief aan Mark Rutte(VVD) begint hij zijn campagne. Een ractie op diens Groen Rechts manifest.

Beste heer Rutte:

In hoopvolle verwachting heb ik uw pamflet voor een Groen-Rechtse toepassing op energie gelezen. Ik ben het namelijk met u eens dat de overheid niet alle problemen zèlf kan oplossen, dat we onze economie moeten moderniseren om kansen te scheppen voor investeringen in het milieu in

plaats van bangmakerij, en dat ondoordachte belastingen zoals de vliegtaks averechts werken. En ongetwijfeld kan Femke Halsema niet op onze steun rekenen als ze stelt dat een flinke herverdeling van welvaart tussen hoge en lage inkomens en tussen grote en kleine bedrijven het milieu zal redden. U schrijft "de rol van de staat, is die van aanjager:

dan om te geloven dat het niet waar is? We moeten geloof houden in het wetenschappelijke proces en dit niet doorkruisen met onze eigen opvattingen, of erger, ideologieën. Deze wetenschappers zijn niet moraliserend. Zij vallen niemand aan, hebben geen agenda en stellen niet de schuld-vraag. Zij doen onderzoek en constateren.

Zoals u terecht stelt zijn onderwijs en innovatie de sleutel om een moderne economie te krijgen die energiezekerheid biedt. Maar de oplossingen die u vervolgens noemt zullen helaas te kostbaar zijn, innovatie juist tegenhouden, en de verkeerde

signalen sturen. Bijvoorbeeld, als eerste oplossing stelt u voor om nieuwe kerncentrales te bouwen. Ik heb geen principiële bezwaren tegen kernenergie. Maar als bankier stel ik dat kernenergie te kostbaar is en te veel risico's met

Onderwijs en innovatie zijn inderdaad de sleutels, maar uw oplossingen sturen de verkeerde signalen

zich meedraagt. Het valt niet te financieren. De kosten van een kerncentrale zijn verdubbeld in de laatste paar jaar; zo is de rente die je over de constructieperiode van 8 tot 10 jaar moet betalen al miljarden euro's. Tevens is er geen verzekeraar die een kerncentrale zal verzekeren; kosten van

het stimuleren van een economie gebaseerd op kennis." Ik ben het hartgrondig met u eens.

Maar naarmate ik uw pamflet verder las raakte ik teleurgesteld en begon me af te vragen of u misschien toch blijft hangen in oude ideologieën, of misschien gewoon slechte adviseurs hebt. Laat ik voorop stellen; ik ben een rasoptimist. En ik heb visie. En deze visie heeft als uitgangspunt dat de natuur alléén niet de veranderingen van ons klimaat kunnen verklaren, iets waar uw VVD klaarblijkelijk nog veel moeite mee heeft. Het is niet zo dat ik hier zelf een mening over heb, maar als klimaatwetenschappers vrijwel unaniem vaststellen dat dit zo is, wie ben ik

een eventueel ongeluk of ongelukje zullen dus door de belastingbetaler betaald moeten worden. Maar het meest problematische is wel dat het investeren in kernenergie nú, innovatie in echt duurzame energie zal vertragen. En dat is een gemiste kans. Verder, uw Groen-Rechtse

agenda wil productie-eisen stellen via een benchmark-systeem. Maar dat systeem is gevoelig voor manipulatie en is in de regel gebaseerd op vrijwillige afspraken. En dat geeft geen innovatie. De beste manier op productie-eisen te stellen is te kijken naar wat er technisch mogelijk is, en de

eisen stapsgewijs opschroeven. Maar ik denk dat we hier wel over uit kunnen komen. Echter, uw suggestie om ontwikkelingsgeld te besteden om ontbossing in bijvoorbeeld Indonesië tegen te gaan getuigt van een gebrek aan innovatief denken. U kunt veel beter (want eigenlijk bent ook u een D66'er), en ik ben graag bereid u een duwtje in de juiste richting te geven. Ontbossing in landen als Indonesië is verantwoordelijk voor ongeveer 20 procent van de wereldwijde uitstoot van CO₂, dus u heeft gelijk dat we hier

Mark Rutte's goede vriend, Al Gore

niet beter zijn om bosbeheer op te nemen als een mogelijkheid om CO₂-reducties te

maatprobleem kunnen aanpakken, hoe we nieuwe groene banen kunnen creëren, en hoe we onze 'life-style' kunnen behouden. Want om onze 'life-style' te kunnen behouden, moeten we veranderen. Als we niet veranderen, dan zullen de economische en ecologische gevolgen groot zijn. Ik ben geen alarmist. Ik ben bankier. Ik denk in risico's, cijfers en in kansen. Als ik een pamflet zou schrijven dan zouden dit mijn uitgangspunten zijn: om ervoor te zorgen dat bedrijven nu investeringen doen in klimaatbeleid, moet de politiek komen met een lange-termijn beleid dat de juiste marktsignalen uitzendt. De kosten van het afwenden van het klimaatprobleem worden geschat op

zo'n 1% van het globale Bruto Nationaal Product. Maar dit zal tevens werkgelegenheid scheppen en economische activiteit stimuleren ter waarde van 500 miljard dollar per jaar. Om deze markt te creëren moet er wetgevingsdruk komen op die activiteiten die het klimaat belasten, bijvoorbeeld middels een vergroening van onze belastingen of een systeem van emissiehandel. Dan krijgt de uitstoot van CO₂ een prijs, en krijgen activiteiten die het klimaat niet belasten een level playing field. Dit kan niet zonder de innovatieve kracht van de markt, en niet zonder een sterke overheid die randvoorwaarden schept en toezicht houdt.

Beste heer Rutte. Het klimaat-

claimen onder de opvolger van het Kyoto Protocol? We zouden dan zelfs Europese bedrijven kunnen toestaan om zulke credits te gebruiken voor hun verplichtingen onder het Europese emissiehandelssysteem. De kosten om aan verplichtingen te voldoen zullen lager worden voor Europese bedrijven, en tegelijkertijd stimuleren we Indonesië om haar bossen beter te beschermen. Best simpel eigen-

lijk.

Beste heer Rutte. Ik wil graag met u meedenken over een manier waarop we het kli-

probleem overstijgt onze politieke belangen; we moeten samenwerken om tot oplossingen te komen. Ik vertrouw erop dat we samen kunnen optrekken en dat we elkaar kunnen vinden. De economie is dynamisch en verandert constant; oude banen verdwijnen en nieuwe banen komen erbij. Nú investeren in het klimaat is goed voor ondernemend Nederland en goed voor het milieu.

Vriendelijke groet,

Gerhard Mulder
Kandidaat D66 Europees
Parlement

FINANCIËEL ECONOMISCHE CRISIS

Nieuw buzzword: toezicht. Brrrr.

Als gevolg van de financiële crisis wordt er weer meer over toezicht gesproken. Het risico is dat we daarmee te ver gaan. Een beschouwing over de rol van Europa.

Door Sjaak Scheele

Een nieuw buzzword gonst in de wereld: toezicht. Als reactie op de financiële crisis wordt er over meer toezicht gesproken. Bij de woorden 'meer toezicht' voel ik mijn stekels overeind gaan staan. Ik krijg dan onmiddellijk de neiging zo'n kreet absurd door te trekken. Bij meer toezicht en meer toezicht krijg ik een

visioen van een toezicht à la de DDR, waar iedereen elkaar onder toezicht hield. Maar anderzijds besef ik dat een terugkeer naar de oude situatie niet kan. Het zou een vrijbrief voor de grote banken betekenen om financieel te speculeren en bij falen een beroep te doen op de staat. Toezicht op financiële markten klinkt plausibel wanneer het systeem in elkaar stort. Maar

situatie, omdat een financieel-economisch systeem niet los staat van de politiek, zoals sommigen heel pijnlijk hebben ervaren in IJsland.

De kredietcrisis heeft gevolgen voor machtsverhoudingen, ze werkte als katalysator voor een aantal ontwikkelingen. De dominantie van het Westen en met name van de Amerikaanse dollar neemt af. Een multipolaire wereld ontstaat, of is in feite al ontstaan. In die wereld zijn de wederzijdse afhankelijkheidsrelaties sterk. Zelfs China ondervindt behoorlijk de gevolgen van de crisis. In Europa hebben de landen die geen lid zijn van de Eurozone er het meest van te lijden:

Verenigd Koninkrijk, Denemarken, IJsland en een aantal aan de oostgrens van de EU gelegen landen. De onmach-

over welk soort toezicht spreek je dan? En als je dat weet, hoe organiseer je dat? Dat zijn vragen die eerst moeten worden beantwoord voordat je kan pleiten voor meer toezicht.

Imperia

Guy Verhofstadt heeft in een artikel over toezicht geschreven ([hier](#)); een kortere versie bestaat in het Nederlands ([hier](#)). Het biedt een uitstekend startpunt om te reflecteren over controlemechanismen. De hoofdmoot van het artikel gaat weliswaar niet over toezicht, maar over de veranderende machtsverhoudingen in de wereld. Op de eerste plaats is hij politicus. Daarenboven begint hij volkomen terecht bij de politieke

tige landen van de derde wereld zijn natuurlijk weer het haasje. Vereniging geeft kracht, is les één. Het trainen van samenwerking, de arrogant unilateralistische koers van de VS breekt ze nu extra op. Verhofstadt stelt dat de gebeurtenissen aantoonden dat het aloude naties-taatsdenken verleden tijd is. Dat wil zeggen op hoog politiek niveau. Natuurlijk zal de man in de straat en de journalisten in de *NRC* en in *Buitenhof* het nog over Nederland zo, en België zus hebben. Maar in de politieke praktijk zal vooral worden geopereerd op het niveau van 'imperia'. Zo'n nieuw imperium is volgens hem een politiek en econo-

misch geheel dat vele staten en volkeren kan omvatten, verenigd door gemeenschappelijke structuren en moderne instellingen, vaak gevoed door uiteenlopende tradities en waarden, wortelend in oude en nieuwe beschavingen. Anders uitgedrukt: in de wereld van vandaag is de natiestaat te klein om het wereldgebeuren (nog) te kunnen beïnvloeden. De Verenigde Naties zijn dan weer te groot en te traag om in snel veranderende tijden effectief te kunnen optreden.

Nieuwe financiële orde

Uit de kredietcrisis blijkt dat het graaikapitalisme zijn grenzen kent. Adam Smith waarschuwde in zijn *Wealth of*

Nations al voor te losse regels. Nu werd overheidsingrijpen noodzakelijk op straffe van een meltdown van het mondiale financiële systeem. Maar de limitering genoemd zijnde,

Overheidsinterventies en controles dienen kritisch te worden bekeken

moet men er ook weer waakzaam zijn voor dat de slinger niet te ver de andere kant op zwaait. Een aardige vergelijking wordt gemaakt met de ziekenhuispatiënt in pijn. Die heeft morfine nodig, maar tijdelijk en niet te veel. De banken mogen eveneens niet te veel 'morfine' krijgen. Onzorgvuldigheid in het beoordelen van kredietaanvragen ligt op de loer wanneer de staat voor verliezen garant

staat. En waar blijft de faire concurrentie tussen financiële instellingen als sommige staatssteun genieten? De financiële instellingen moeten dus snel weer af van hun staatssteunver-slaving. Voordat dit mogelijk is, moeten eerst de voorwaarden worden gecreëerd voor een gezond functioneren. Overheidsinterventies en controles dienen kritisch te worden bekeken op hun waarde. Als echter niet een zich terugtrekken achter de eigen nationale grenzen en al helemaal niet een resem collectiviseringen of nationaliseringen wenselijk is, dan komt de vraag op wat op termijn dan wel de aangewezen remedie is? We moeten in ogen-

schouw nemen dat de economie misschien wel geglobaliseerd is, maar het toezicht daarop niet. Dat is fragmentair en nationaal gebleven. Eigenlijk zou de wereldeconomie met één mondiaal toezicht te maken moeten krijgen. Maar zoals eerder werd opgemerkt, zijn de VN of een daaraan gelieerde organisatie te log om effectief te zijn. Het beste waar naar te streven valt, is een netwerk van 'imperiale' toezichthouders die de regels onderling rigoureuus afstemmen.

Rol Europese Unie

De EU is het onderdeel van de economische orde waar wij ons over kunnen uitspreken. Guy doet daar de volgende

aanbevelingen voor: één Europese financiële regulator als onderdeel van een wereldwijd netwerk van regulatoren die onderling door dezelfde regels en standaarden zijn verbonden ;

een instelling (al dan niet onder de vorm van een afdeling van de ECB) die onder meer de taak op zich neemt 'clearances' te verlenen aan interbancaire kredietaanvragen; dit lijkt in elk geval een verstandiger oplossing om het vertrouwen tussen de banken te verzekeren en de liquiditeit van de markten te garanderen dan het massaal toekennen van staatswaarborgen of het oprichten van een zogenaamd Europees interventiefonds wat in essentie neerkomt op het europeaniseren/collectiviseren van de kosten van nationaliseringen; een regering tenslotte voor de Eurozone met het oog op het voeren van een sociaal-economisch convergentiebeleid; in tegenstelling tot harmonisatie

is convergentie het vastleggen van bandbreedtes waarbinnen de economieën van de verschillende lidstaten van de Europese Unie of de Eurozone zich dienen te ontwikkelen om zo gezamenlijk tot een meer geïntegreerde en meer competitieve Euro-pese economie te komen; een belang-rijke stap hiertoe werd onlangs gezet met de organisatie (in oktober) van de eerste top van de Eurozone.

Randvoorwaarde

De aanbevelingen klinken redelijk. Maar er zit een belangrijke veronderstelling in. De Europese landen moeten hun financieel-economisch beleid streng op elkaar afstemmen; Verhofstadt noemt een regering voor de

Eurozone. En daar wringt een nauwe schoen. In de EU bekampen twee stromingen elkaar. Ze worden aangeduid als het Angelsaksische model en het Rijnlandse model. Het zijn twee modellen van de verzorgingsstaat, waarbij het Angelsaksische model meer op marktwerking is gericht dan het Rijnlandse, in het laatste krijgt de overheid een belangrijke rol toebedeeld. Vanzelfsprekend kreeg in Europa het Angelsaksische model langzamerhand de overhand, want er is vooral op economisch gebied nauwelijks een Europese overheid, terwijl de economieën steeds meer integreren. Het traditionele Rijnlandse model, vooral gericht op de natiestaat, is ouderwets twin-tigste eeuws. Wegens de

kredietcrisis neemt de roep om meer toezicht dus toe, meer overheid derhalve. Een paradox blijkt: de huidige politieke situatie in de EU vraagt om meer markt, terwijl de financiële situatie om overheid vraagt. Er bestaan mede als gevolg van de fixatie in de geschetste tegenstelling voorsnog geen adequate Europese instanties die toezicht zouden kunnen houden. Het antwoord op de problemen is in principe simpel, we moeten voorbij het Angelsaksische en het Rijnlandse model: de EU dient verder te integreren en er dienen Europese financieel-economisch sturende instanties te komen. In de praktijk bemerken we hoe snel de Europese integratie voortslokt.

Campagne-nieuws

Permanente Campagne vernieuwd en kick-off EP09

De Permanente Campagne Amsterdam is in een nieuw jasje gestoken; afgelopen zomer hebben Kim Westerweel (Vice-voorzitter Organisatie) en Gerhard Mulder (Algemeen Bestuurslid Permanente Campagne) een nieuwe opzet voor de permanente campagne op papier gezet. Deze is na de zomer uitgerold en met vier nieuwe project-bestuursleden begint deze nu daadwerkelijk vorm te krijgen. Op de ALV van donderdag 11 december willen wij graag onze plannen ontvouwen en de nieuwe project-bestuursleden aan de leden voorstellen. Om alvast een voorproefje te geven, de namen van onze nieuwe leden zijn: Marc Vervoort, Derk Bonthuis, Wytse Giesing, en Pieter van der Bent.

Tevens willen wij 11 december het EP09 campagneteam voorstellen. Volgend jaar juni zijn de Europese Verkiezingen. D66 zal als enige partij met een volmondig "Ja tegen Europa" de verkiezingen ingaan. Landelijk coördinator Fleur Graeper was 8 december in Amsterdam voor een kick-off meeting: de campagne coördinatoren voor Amsterdam zijn Adriaan Ribbeling en Djaja Ottenhof. Tevens zullen de Jonge Democraten zich van hun beste en hopelijk meest rebelse kant laten zien. Lisalotte van der Tas en Wesley Felida nemen deze taak op zich.

Maar, geen campagne zonder vrijwilligers! Wil je je nu al opgeven om mee te helpen campagne te voeren, stuur dan een email naar Derk Bonthuis: Derk.Bonthuis@Stibbe.com

FINANCIIEEL ECONOMISCHE CRISIS

Speculeren over de crisis

Door Olivier Morot

We leven in een tijdperk van hypes. Producten als Iphone, Real-TV en de Wii, maar ook mensen als Pim Fortuyn en het nepkind van Bassie worden flink gehyped. Zelfs het dagelijks nieuws zit vol met hypes: terrorisme, armoede en de poema op de Veluwe. De nieuwste hype in dit rijtje is de kredietcrisis. Kenmerkend voor een hype is de bovenmatige media-aandacht dat een bepaald verschijnsel krijgt, waardoor het belangrijker lijkt dan het werkelijk is. Alle media

pintransacties per seconde in heel Nederland. Geen kritiek van mijn kant: ondanks de crisis koop ik nog steeds de dure AH-kwaliteitsmerken.

Waar gaat dit dan over? René Jongen, die bij Boer & Croon bedrijven adviseert, heeft hier een verklaring voor: veel bedrijven maken opportunistisch gebruik van de crisis om kostenbesparingen door te voeren die al langer in de pijplijn zaten. Op die manier worden de maatregelen draaglijker gemaakt. Er zijn dus ook bedrijven die baat hebben bij de crisis. Dit allemaal brengt mij tot de conclusie dat veel mensen er een hobby van maken om te speculeren over deze crisis. Waarschijnlijk vervelen zij

moeten meedoen, en uiteraard wou de redactie van de Olifant een "crisisnummer" uitbrengen. En ik wil uiteraard graag meedoen met de trend en wijd er met alle plezier een stukje aan!

Even op een rijtje de meest belachelijke berichtgeving die ik afgelopen week over de crisis heb meegekregen. Rienk Kamer, een zelfgenoemde "beleggingsgoeroe," voorspelt dat deze crisis *The Big One* is: dit is DE grote klap die hele beleggingswereld gaat vernietigen waardoor we opnieuw moeten gaan bedenken hoe we beleggen. Met grote woorden als *Bretten Woods 2*, alsof het hier gaat om een Hollywood-blockbuster, wil hij ons duidelijk maken hoe ern-

zich, of proberen ze hun status van beleggingsgoeroe te versterken door de meest

opvallende en extreme dingen te roepen. Uiteindelijk lult iedereen maar wat. Want laten we eerlijk zijn: wie gaat er nu klagen over de goedkopere benzine en de sterk afge-

stig deze crisis is. Daarentegen lees ik in de krant dat de OESO voorspelt dat de crisis in 2010 alweer voorbij is, na een schamele economische krimp van 0,2% in 2009. Floris Deckers (bestuursvoorzitter van Lanschot Bankiers) bevestigt dit: over één jaar is het allemaal voorbij!

Ondertussen sluit Ford een fabriek in België, neemt het consumentenvertrouwen af in Duitsland, ontslaan banken hun medewerkers en stopt Philips tijdelijk de productie van scheerapparaten... maar onze nationale held Sinterklaas, die is gelukkig wel crisisproof! Nederlanders geven namelijk één miljoen euro meer uit dan vorig jaar aan cadeautjes, oftewel: 332

prijdsde kleding? De crisis is door de rijken in gang gezet simpelweg omdat het de rijken goed doet. Alleen een kleine en stille minderheid ondernemers ondervindt er de kei-harde gevolgen van. Dat zijn mensen die zich de luxe niet kunnen permitteren om maandelijks een paar honderd euro's minder te verdienen, laat staan om hun baan te verliezen. En ze hebben vooral geen tijd om onzin te lullen. De crisis-hype is een luxeprobleem, een soort entertainment voor rijke mensen. Het enige dat me gerust stelt is dat deze hype uiteindelijk - net als alle andere hypes - voorbij zal waaien.

DEBAT PPC DOCUMENT: VERTROUWEN OP EIGEN KRACHT

Grensverleggen of navelstaren?

In het vorige nummer van de Olifant openden we de discussie over het belangrijke PPC document 'Vertrouwen op de eigen kracht van mensen. Een reactie van het Nationaal Advies Platform van D66.

Ook reageren? Graag. Mail naar amerika@amerika.nl

De Grensverkenningen van de Permanente Programma Commissie gaan er van uit dat "sociaal-liberaal" een onderscheidende politieke identiteit van D66 zou zijn. Maar wat staat er in deze verkenningen dat niet ook gezegd zou kunnen worden door Wouter Bos, of door Marc Rutte? Wat staat in deze beschouwingen dat niet gewoon is te vinden in de

Kok), maar ook daardoor het liberalisme zijn onderscheidend vermogen (Frits Bolkestein ook in 1992). En ook de christen-democratie, die vooral een paternalistische ondervanging van de noodzaak tot apart socialisme en liberalisme was, verloor aan betekenis.

Opvallend dat juist in deze tijd van 'godenschemering' van de oude ideologische grootheden, D66, dat al 40 jaar geleden stelde dat de ideologische basis van de politiek uit de tijd was, nu tot navelstaren komt; staren naar de sociaal-liberale navel, waar nooit een navelstreng geweest is.

Positionering als sociaal-liberaal is doelmatig voor archivering, maar voor nieuwe inspiratie?

overlap van de Bos- en Rutte-vleugels van PvdA en VVD? Grensverkennen, waarvan dan wel?

Waarom is het nodig ons met ideologische identiteitsbronnen te legitimeren? Zijn we daarvoor niet gewoon een partij tussen de partijen? Aan nog een partij er bij is al een halve eeuw geen behoefte, - tenzij die een markante ideologische

Daarvoor zal opnieuw gedacht moeten worden over individu en samenleving, over rechten, vrijheden en plichten van

[Klik hier voor het document van de PPC, 'Vertrouwen op de eigen kracht van mensen'.](#)

mensen, over verantwoordelijke burgers en overheden, over verantwoording en waarborgen, dus over democratie die wezenlijk uit gaat van vertrouwen in de mens.

Sociaal-Liberaal of Vrijzinnig-Democraten ?

Er is altijd wel een behoefte geweest tot enige politieke

"gewetensfunctie" heeft voor een grote partij, - òf als die partij een heel andere politieke stijl, attitude ten opzichte van de kiezers, wil teweeg brengen (D66).

Behoeft aan positionering

Opvallend is dat D66 nooit veel op had met naar binnen gerichte vragen naar ideologische bronnen, maar dat dit de laatste tien à vijftien jaar is veranderd. We hebben er behoefte aan gekregen ons in het oude politieke spectrum te positioneren als Sociaal-Liberaal.

Dat is opvallend omdat dit plaats vindt nadat, door de 'Wende', het socialisme zijn geloofwaardigheid als ideologische bron had verloren (Jan Pen in 1992 en later Wim

plaatsbepaling. D66 herkende zich vooral in de vrijzinnig democraten. Maar erg druk maakte de partij zich daar niet om.

Het ging er om de oude, ideologisch verstarde en regenteske, staatkundige verhoudingen te doorbreken, de samenleving te democratiseren. Daarbij ging het om waarden als basale mensenrechten en vrije deelname aan alle instellingen en besluitvormingen in de samenleving. Onze visies werden niet opgebouwd uit een identiteit, of een ideologische bron, maar waren gebaseerd op een nuchtere analyse van de actuele wereld en ons 'ernstig vermoeden omtrent de toekomst'. Ons beleid was vooral pragmatisch oplossend, ruimte

scheppend voor ieders inbreng en ontplooiing naar eigen inzicht.

Die ruimte was niet slechts als prettige leefomstandigheid, maar als noodzaak om een open, rechtvaardige

samenleving te kunnen vormen, die de grote vragen van de toekomst aan zou kunnen.

Reden van bestaan?

Met de politieke 'wende' van Paars I had, in de ogen van veel kiezers, D66 zijn gelijk van decennia gekregen; het had de oude toestand effectief doen eindigen. En was dus klaar.

In tegenstelling met wat een klinkende overwinning naar 24

eerde, visieloze Paars II. We hielden nog maar 3 zetels over omdat we onze geloofwaardigheid kwijt waren door, ondanks toezeggingen van het tegendeel, in een rechts kabinet te gaan, ons te laten schofferen over de gekozen burgemeester en door desastreus geschutter over Uruzgan en het kabinet tenslotte te laten vallen over Verdonk. Nu we in de peilingen weer op 14 zetels staan zijn we weer het redelijke alternatief voor de visieloze PvdA en verbrokkelende VVD het paternalistische CDA, de schreeuwelijke PVV en de schijnvertoning TON.

Een nieuwe inspiratie.

Inderdaad, waar hebben we D66 nog voor nodig? Als

zetels voor een 'gewone' politieke partij zou betekenen (grote inhoudelijke aanhang) betekende het voor de

We moeten weer een 'onpolitieke' politieke partij worden. Daaraan bestaat behoefte in de samenleving.

'onpolitieke' politieke partij D66 tevens het einde van de geschiedenis (om Fukuyama maar eens te parafaseren). De kernvraag van de ons welgezinde kiezer is steeds geweest: "D66, waar heb dat nou voor nodig?"

In 1966 was dat: om wat te doen aan de regentesk-paternalistische gezeten politiek met een frisse nieuwe politieke houding die de kiezers serieus neemt.

'gewone' partij, met goede tolerante opvattingen en aardige, verstandige, praktische mensen is het handig ze er bij te hebben, met verademend goede bijdragen aan de discussies. Maar nodig?

Die vraag kan alleen beantwoord worden nadat een analyse is gemaakt van de actuele toestand van de samenleving, de wereld. En, uiteraard, wat ons ernstig vermoeden van de toekomst nu is.

We moeten weer een "onpolitieke" politieke partij worden. Daaraan bestaat behoefte in de samenleving. Een partij die niet gaat over oude bronnen en ideeën, maar over de vrije, open, democratische mensenrechten samenleving die we willen vormen en waar we ons laten

Toen we, weliswaar met een pistool op de borst, kozen voor hangen aan de PvdA waren we niet meer nodig.

Toen we een redelijk alternatief in de politiek stelden, waren we nodig om de drammerige gelijk-hebberij van de PvdA te corrigeren.

Toen we 24 zetels kregen waren we het alternatief voor het paternalistische CDA en een boodschap aan de PvdA en de VVD om elkaar niet uit te sluiten.

Toen we er 14 hadden waren we aardige verstandige mensen die mochten blijven. Toen we weer terug waren op 6 zetels hadden ook wij geen antwoord op het uitgereg-

leiden door ons 'ernstig vermoeden' over de toekomst.

Pragmatische oplossingen

Ons "ernstig vermoeden over de toekomst" is de eigenlijke inspiratiebron voor D66-politiek; dat is de kern van de grote interesse die er steeds voor onze denkbeelden bestond.

Aanhang kunnen we krijgen voor onze pragmatische oplossingen voor de nieuwe hoofdproblemen voor de samenleving in Nederland, Europa en de hele wereld. Oplossingen die niet bepaald worden door ideologische verstaringsen en politiek winstbejag, maar door helderheid en doelmatigheid.

Een dergelijke analyse moet aandacht geven aan:

○ het verlies van relevantie voor inrichting van maatschappij en staatsvorming van zowel socialisme als liberalisme (het "einde van de geschiedenis, volgens Fukuyama) en het vinden van nieuwe wegen naar kwaliteit en rechtvaardigheid,

○ de nieuwe situatie daardoor waarin de hele wereld meespeelt en als het ware bij ons 'over de vloer' komt met nieuwe eisen, mogelijkheden en verantwoordelijkheden, en die gezamenlijk streven naar mondiale kwaliteit van leven en rechtvaardigheid vraagt,
○ de volstrekt nieuwe toestand van welvaart en over-

vloed in ons land en de westerse wereld, en het 'consumentisme' als 'sturende' factor, waardoor verant-

○ de nieuwe toestand van een samenleving met etnische en culturele diversiteit,

○ de globalisering van de wereldeconomie en de invloed van andere culturen,
○ de

Aanhang kunnen we krijgen door onze pragmatische oplossingen voor de nieuwe hoofdproblemen

---

woordelijkheid vervangen lijkt door vermaak en waardoor onrechtvaardige verschillen in kwaliteit van leven blijven bestaan,

○ de volstrekt nieuwe toestand van een samenleving met 4 generaties (kindertijd, volwassenheid, actieve senioren en ouderdom) i.p.v. 2 generaties (kinderen en productieve volwassenen),

opkomst van nieuwe staten en de vermindering van de betekenis van de afzonderlijke natie-staat,

○ de sterke invloed van de technologie op de maatschappij, de communicatie en de medische mogelijkheden,
○ de manifeste beperkingen in de mogelijkheden van energiegebruik en van grondstoffen en de noodzaak tot duurzaamheid als richtsnoer .

Deze vraagstukken kunnen niet behandeld worden met de mantra "Vertrouw op de eigen kracht van mensen". Ze noodzaken tot een breder, vernieuwender perspectief.

In het vormen van zo'n visie ligt de werkelijke reden van bestaan voor D66.

Een reden van bestaan, gedragen door burgers? Ons ideaal van een zich vanuit de burgers omhoog ontplooiende democratie, zich voortdurend

vernieuwend vanuit de basis, moet ook een antwoord geven op, wat men noemt, de 'kloof' tussen burgers en politiek, de geringe belangstelling voor de politiek.

De geringe verantwoording van politici van hun besluiten, de geringe articulatie van hun politieke inhoud, de onzekerheid over politieke inhoud binnen de politiek, de paternalistische houding van politici, leiden er toe dat er geen

werkelijk gesprek is tussen politiek en burgers.

Voor democratie is juist dat gesprek onontbeerlijk! Dat gesprek aangaan en bevorderen geeft niet allen een reden van bestaan, maar ook een gedragen visie op bestaan en toekomst.

Namens het Platform NAP
C.Slottje, Voorzitter.

Uit de gemeenteraad:
niets ontvangen deze keer

VOorzittersverkiezingen, donderdag 11 december

Waarom ik voorzitter wil worden

Door Teun Gautier

D66 is belangrijk, doet ertoe en moet er nog meer toe doen. De relevantie van een politieke gedachte wordt uiteindelijk bepaald door het electoraal mandaat dus het doel voor nu is een zo goed mogelijke score bij de verkiezingen in 2010. Dat kan alleen als een afdeling optimaal functioneert, als zoveel mogelijk mensen actief betrokken zijn bij een gedeeld doel. Er is veel aanwezig om het goed te doen: een nieuwe energie en aantrekkingskracht, een indrukwekkend en goed werkend bestuur, heldere rollen en taken.

Er zullen altijd mensen zijn die niet op ons stemmen, en er zullen altijd mensen wel op ons stemmen. Er is een grote groep daartussenin waar de winst

behaald wordt. Dat zijn mensen die we kunnen en moeten overtuigen en voor die overtuiging is massa nodig. Heel veel mensen die vertellen en uitdragen dat D66 de partij is die gelooft in de mogelijkheden van mensen, die vanuit perspectief werkt en niet vanuit angst, die geen belangen vertegenwoordigt maar zoekt naar een balans tussen verschillende belangen.

Die mensen zullen actief worden als ze weten dat ze er toe doen bij onze partij, als ze een verschil kunnen maken en werkelijk hun bijdrage kunnen leveren. Als ze het gevoel hebben ergens bij te horen. Een voorwaarde voor het gevoel ergens bij te horen is helderheid en daar is de eerste uitdaging voor de nieuwe voorzitter: het

helder krijgen van een gedeeld doel en een gedeelde claim. Als we ons doel en electorale claim helder hebben is de invulling relatief eenvoudig. Dan kunnen we onze afdeling organiseren en activeren, mensen verantwoordelijk maken voor de goede uitvoering en hen de ruimte en steun geven om die verantwoordelijkheden in te vullen.

De vragen die daarmee aanstaande donderdag voorliggen zijn: Wat willen wij eigenlijk en wie is de beste voorzitter om ons te helpen die vraag te beantwoorden en de antwoorden op die vraag te realiseren?

In de wetenschap dat we gelukkig twee kandidaten hebben die ruim gekwalificeerd zijn voor de functie, stel ik mij graag beschikbaar voor de functie van voorzitter en verheug me op donderdag.

Achtergrond Teun Gautier Kandidaat Voorzitter D66-Amsterdam

Persoonlijk

Geboren in 1968, vader van drie zoons (2,5, 8) en getrouwd met Anna (Zelfstandig Coach). Woont in de Pijp sinds 2001, daarvoor in Zeeburg. Speelt saxofoons, piano en zingt, ferwent zeiler.

Politiek

Zoon van een liberaal raadslid. D66 lid sinds 1996 (schatting) met een korte onderbreking. (Her-) oprichter en voorzitter van de JOVD Den Haag en later mede-her-oprichter van de D66 afdeling Zeeburg/Oost-Watergraafsmeer. Daarbij Campagneleider in

2002, duo raadslid, lid van de landelijke adviesraad en penningmeester van de afdeling. Initiatiefnemer en oprichter van PM Den Haag (PM) een vakblad voor het politiek/bestuurlijke bedrijf.

Professioneel

Begonnen bij Reed Elsevier, verschillende directie functies bij werkmatschappijen in Nederland en België. In 1997 lid van de directie van Elsevier Nederland. Vertrokken in 2000. Groot aantal projecten (I-TV, Kilometerheffing bij VWS, Weekbladders, Telegraaf), oprichting van PM Den Haag (recent overgenomen door

SDU), sinds 2006 verantwoordelijk voor de marketing, communicatie en verkoop bij het Concertgebouw in Amsterdam. Oprichter van de beurs Klassieke Schepen.

Motivatie voor het voorzitterschap

Ik heb een tijd geleden besloten om de dingen die ik kan in te zetten voor de dingen die ik belangrijk vind. Muziek vind ik belangrijk, mijn kindjes vind ik belangrijk en politiek vind ik belangrijk. De gezamenlijk ambitie moet zijn om een geweldige campagne voor D66 Amsterdam in 2010 te voeren. Ik heb het idee dat ik daar aan kan bijdragen en daarom kandideer ik mij voor de functie van voorzitter van de afdeling.

VOORZITTERSVERKIEZINGEN, donderdag 11 december

Waarom ik voorzitter wil worden

Door Andries Tijssens

D66 gaat een spannende tijd tegemoet, spannend omdat we electoraal zo goed gaan. Onze potentie bij de verkiezingen in 2010 legt een ongekende druk op de vereniging, we moeten het gewoon heel goed gaan doen de komende 15 maanden. Vergelijk het bestuur met een schip. Het heeft een goede koers gekozen in de afgelopen periode, maar als altijd bij een verre reis zullen er stormen

komen, ondieptes, ijsbergen en misschien zelfs piraten die trachten aan boord te komen van onze missie.

Bij deze reis kan onze partij een ervaren kapitein gebruiken, die rol wil ik voor D66 Amsterdam op me nemen.

Kernwoord voor mijn voorzitterschap zal binding zijn. Onze vereniging bruist van de energie, maar zonder bindend leiderschap zal veel energie verloren gaan. Als we al onze goede ideeën en al die prima mensen uit onze partij in de juiste opstelling krijgen zal die energie resulteren in een fantastische stuwkracht.

Andries Tijssens

Van Andries' site bij de provincie Noord Holland

Pragmatisch betekent voor mij niet met alle winden meewaaien. Pragmatische politiek houdt voor mij in dat je zult moeten kijken naar de praktische resultaten van je inzet, op korte en op de lange termijn. Mijn uitgangspunt hierbij is "progressief liberaal", D66 gelooft in de kracht van het individu. Als ondernemer weet ik dat individualisme niet betekent dat je alles alleen wilt doen, integendeel. Het ware individualisme gaat ervanuit dat de gemeenschap het meest gebaat is bij individuele

keuzevrijheid, wat dat aangaat kunt u op mij rekenen.

De provincie is een belangrijke bestuurslaag, hier wordt de balans tussen wonen, werken en natuur bepaald. Mijn partij, D66 beseft heel goed dat inwoners en bedrijven veelal voor wonen en werken kiezen, de politiek zal zich daarom hard moeten maken om de schaarse natuur te beschermen. Door op een intelligente manier te besturen gaat duurzaamheid en natuurbehoud zeker niet ten koste van wonen en werken, dit zal hoofdpunt van mijn inzet zijn. Kenniseconomie, windenergie, het ontwikkelen van de waterstofeconomie en duurzame landbouw zijn de economische vernieuwingen waar Noord

Holland het meest bij gebaat is. Compacte kernen waar wonen, werken, openbaar verkeer en cultuur gecombineerd kunnen worden zijn in Noord Holland belangrijk voor de leefbaarheid en natuurbehoud tegelijk.

Mijn ervaring in de deelraad in Amsterdam Noord en als vicevoorzitter politiek van het D66 bestuur in Amsterdam zijn belangrijk om een vliegende start in de Staten van Noord Holland te kunnen maken.

Colofon

De Olifant wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie van de afdeling Amsterdam van D66.

Het volgende nummer verschijnt eind januari 2009. Bijdragen naar: thijs.baas@gmail.com
fverhagen@amerika.nl
Eerdere nummers, klik hier

© Copyright 2008, *de Olifant* & auteurs
Overname van artikelen?
Bel even met 020-6142840

Redactie:

Thijs Baas
(hoofdredacteur)
Frans Verhagen
Olivier Morot
Jaap Stikkelbroeck
Kenneth Donau
Sjaak Scheele
Sandra de Vries
Ingeborg Baltussen
Sander Koning

Eerdere nummers van de Olifant zijn gemakkelijk te bereiken op onderstaande adressen:

[Olifant februari/maart 2008 \(liberalisme, Groenman rapport, Engelse liberals, Obama/Clinton\)](#)

[Olifant mei/juni 2008 \(speciaal nummer over integratie, matching funds, defensie, van Mierlo\)](#)

[Olifant juli/augustus 2008 \(nieuw kiesstelsel, een nieuwe bonusregeling, afdeling Enschede, Pechtold en het liberalisme\)](#)

[Olifant oktober 2008 Reacties op het PPC document Vertrouwen op eigen kracht; alternatieven voor de de war on sex; de sorrycultuur.](#)

Volgende nummer januari 2009
Redactionele bijdragen: 10 januari

*Prettige feestdagen.
Let op: 10 januari
Nieuwjaarsborrel D66*